

NASLOVNICA

SADRŽAJ

INTERVJU S POVODOM

KRITIKA I...

MANIFESTACIJE

L. [ČLANCI SURADNIKA](#)L. [Dioniz2016.](#)L. [Gajin I. Dioniz2016.](#)

L. Festival lutke 2016.

L. Mja Čorak Slavenska i Dan plesa

L. Jarčevac 2016

L. Dani Julija Knifera

L. 51. Borštnikovi susreti

L. UNIMA, Tolosa i San Sebastian

L. Simpozij Virtualni prostor - suvremeni prostor

L. STUDENTSKI ČLANCI

ESEJI

IZDAVAŠTVO

Igor Gajin

gajinigor@gmail.com

9. Dioniz – igrom do različitosti: spektakularna prezentacija novog poslijediplomskog specijalističkog studija kreativne terapije

Međunarodni festival kazališnih akademija pod nazivom Dioniz u organizaciji Umjetničke akademije u Osijeku održao se već devetu godinu za redom (od 14. do 20. ožujka 2016. godine), te se - tik do jubilarnog izdanja - ponovno potvrdio kao afirmirana, relevantna manifestacija, sve snažnije percipirana i u međunarodnim okvirima. Festival Dioniz tradicionalno u Osijeku i Đakovu okuplja redovito 200-injak studenata glume s europskih kazališnih akademija kako bi kroz sedam intenzivnih dana razmijenili znanja, iskustva i metode tako što sudjeluju u edukativnim radionicama eminentnih europskih stručnjaka za teoriju i praksu glume, ali i tako što kazališna mladež

prezentira rezultate svoga glumačkoga osposobljavanja kroz atraktivne studentske predstave.

Međunarodni festival kazališnih akademija pod nazivom Dioniz u organizaciji Umjetničke akademije u Osijeku održao se već devetu godinu za redom (od 14. do 20. ožujka 2016. godine), te se - tik do jubilarnog izdanja - ponovno potvrdio kao afirmirana, relevantna manifestacija, sve snažnije percipirana i u međunarodnim okvirima. Festival Dioniz tradicionalno u Osijeku i Đakovu okuplja redovito 200-injak studenata glume s europskih kazališnih akademija kako bi kroz sedam intenzivnih dana razmijenili znanja, iskustva i metode tako što sudjeluju u edukativnim radionicama eminentnih europskih stručnjaka za teoriju i praksu glume, ali i tako što kazališna mladež prezentira rezultate svoga glumačkoga osposobljavanja kroz atraktivne studentske predstave.

Za kulturu poštivanja razlike

Dioniz svake godine ima i noseću, „udarnu“ temu prema kojoj se usmjeravaju sadržaji festivalskog programa, a ovaj put je središnja tema bila formulirana u naslovu „Igrom do različitosti“. Igra i ludistička kreativnost uvijek su bili osnovno načelo u Dionizovom pristupu izabranim temama od godine do godine, korespondirajući tako i s Dionizovim sugeriranjem ne krutosti, odnosno fleksibilnosti kao predujeta širine interdisciplinarnog pristupa zadanoj problematici.

Različitost iz naslova primarno referira na populaciju koja se, ovisno o stupnju kulture političke korektnosti, imenuje nazivima kao što su osobe s posebnim potrebama, osobe s invaliditetom, hendikepirani, itd... Međutim, u duhu Dionizove društvene angažiranosti i spremnosti da se bavi aktualnim pitanjima, intencija je bila da se ovogodišnjim izdanjem festivala javnost osvijesti za pitanja razlike svih vrsta, posebice danas, kada je stanje u kulturi javnoga govora do ekstrema ispunjeno diskriminiranjem, isključivošću.

Studij kreativnih terapija

Najvažniji naglasak ovogodišnjeg Dioniza odnosio se na Poslijediplomski specijalistički studij kreativne terapije, koji bi – prema prognozama - trebao zaživjeti u akademskoj godini 2016./2017. u organizaciji Umjetničke akademije u Osijeku i Medicinskog fakulteta u Osijeku. U tom smislu, programska ponuda ovogodišnjeg Dioniza bila je najavna demonstracija aktivnosti i sadržaja koji će biti zastupljeni u programu spomenutog studija, a posjetiteljima je bila ponuđena uistinu ekstenzivna lepeza od gotovo 30 radionica (!) iz područja kreativnih terapija, grupiranih u segmente kao što su dramaterapija, art (ili likovna) terapija, muzikoterapija, terapija pokretom i plesom te integracijske radionice.

Kreativne terapije su ideja koju je Umjetnička akademija u Osijeku već i ranije najavljivala i promovirala, ističući da je profesija ovakvoga tipa u inozemstvu već razvijena na svim institucionalnim razinama i posve ukorijenjena u društvenu svakodnevicu, dok je na našim prostorima uglavnom počivala na entuzijazmu angažiranih djelatnika koji su spremni prekoračiti granice struke. Pored toga, problem je što su se školovani terapeuti ovakvog tipa na našim prostorima obrazovali u inozemstvu, ali u Hrvatskoj za svoju strukovnu orijentaciju nisu mogli dobiti licencu. Stoga se osnivanjem spomenutog studija u Osijeku i administrativno rješava pitanje ove strukovne zajednice budući da će sada postojati „domaća adresa“ za licenciranje osposobljenog djelovanja u području kreativne terapije.

Prvi i jedini u regiji

Da zaključimo, osnivanjem Poslijediplomskog specijalističkog studija kreativne terapije konačno se i na ovim prostorima profesionalizira ova djelatnost i osposobljavaju uistinu stručni kadrovi, a Osijek time postaje prvi i jedini centar u regiji za profesionalnu edukaciju budućih djelatnika u tom području. O potrebi za takvim kadrom svjedoči i angažiranost te uposlenost onih stručnjaka koji su se odlučili u svojim profesijama koristiti mogućnostima kreativnih terapija.

Iako se čini neuobičajenim da se Umjetnička akademija u Osijeku s konvencionalno shvaćanog karaktera institucije takvog tipa (bavljenje kazalištem, likovnošću i glazbom po uzoru na ostale akademije u Hrvatskoj) preusmjerava dijelom svoga interesa ka prostoru kreativnih terapija, ipak je očekivano uzme li se u obzir kontinuirano nagnuće UAOS prema pionirskom, interdisciplinarnom, kao i prema snažnom, vidljivom, učinkovitom upisivanju u društveni i kulturni život ovoga prostora.

Gostovanje vrhunskih američkih i europskih terapeuta

Na „izvedbenom planu“ Dioniz je pripremio izuzetan *happening* organiziranjem gotovo 30 radionica iz područja kreativnih terapija kako bi se sudionicima i javnosti demonstriralo što praksa kreativnih terapija uistinu jest. Pored autoriteta iz inozemstva (dr. sc. Anna Seymour, doc. Heidi Bardot, LCSW-C i ART-BC Carrie Knebel te prof. dr. sc. Ivan Fuller), na ovogodišnjem Dionizu sudjelovali su i ugledni domaći terapeuti: Sanela Janković Marušić, Vedrana Kuran Majestar, Vanda Kos Jerković, Ana Katušić, Ksenija Burić, a također je sudjelovalo i nekoliko profesora Sveučilišta J.J. Strossmayer čije se područje specijalizacije i/ili istraživanja veže na temu ovogodišnjeg Dioniza, odnosno nastupili su Dunja Degmečić, Željko Rački, Željka Flegar i Damir Marinić.

Dr. sc. Anna Seymour inače je registrirana dramaterapeutkinja i klinička supervizorica. Predaje na Diplomskom studiju dramaterapije na University of Roehampton Odsjeka za psihologiju u Londonu. Doc. Heidi Bardot (MA ART-BC), direktorica je Diplomskog programa art terapije na George Washington Universityju u Washingtonu. U Libanonu je radila u izbjegličkim kampovima te u zatvorima i s mentalnim bolesnicima. Na poslijetku, gostovao je i prof. dr.sc. Ivan Fuller, voditelj Odsjeka za kazališnu i plesnu umjetnost te prodekan School of Fine & Performing Arts na Westminster College of the Arts (Rider University, SAD).

Radionice kreativne terapije urodile vedrinom

A sudeći po reakcijama publike i sudionika post festum, Umjetnička akademija u Osijeku uspjela je u organizaciji događaja koji je ove godine po svome karakteru organizacijski bio jedan od zahtjevnijih u odnosu na prijašnje Dionize. Ugledna britanska dramaterapeutkinja, već spomenuta Anna Seymour, isprva skeptična prema nakani Umjetničke akademije da se prva u regiji upusti u pokretanje studija kreativne terapije, na koncu je bila puna oduševljenja. - Impresionirana sam! – prvi je dojam Anne Seymour, te potom izjavljuje: - Iznimno sam zadovoljna snažnim stavom vodstva Akademije, stavom koji je jasno izražena čvrsta nakana da se posvete razvoju studija kreativne terapije, tako da uopće ne sumnjam u ozbiljnost vaših planova i sposobnost da ostvarite zamišljeno. Svi su tako susretljivi i ono što je najvažnije, svi su tako otvoreni. Otvoreni su za novo, za dijalog, za razmjenu... Voljela bih da mnoge sjajne stvari koje sam vidjela na Dionizu nastave živjeti i na vašem novom studiju, studiju kreativne terapije.

Korisnici žele nastaviti

Muzikoterapeutkinja Ksenija Burić pak izjavljuje: - Ne sjećam se kada sam se zadnji puta tako tužno rasplakala kao prošli utorak. Bilo je dojmljivo raditi s djecom iz Doma Klasje i s djecom na Pedijatriji u KBC Osijek. Na kraju smo primili potresno pitanje: Teta, hoćete li doći i drugi tjedan da se opet igramo, pjevamo i sviramo? To nam je potvrdilo koliko je novi studij kreativne terapije opravdan, važan i potreban.

Brojne osječke i đakovačke institucije i udruge za potrebite bile su tijekom festivala Dioniz radni prostori za radionice kreativne terapije. Osnovna škola Vladimir Nazor u Đakovu ima čak devet odjela djece s posebnim potrebama, a Marija Svalina iz te škole ističe da ju je naročito fascinirao individualan pristup i fleksibilnost u pristupu voditelja radionica s obzirom na brojnost djece i raznovrsnu zahtjevnost slučajeva.

U rad čak 29 radionica iz područja kreativne terapije uključili su se brojni Osječani i Đakovčani koji su po prirodi svoje profesije već na neki način upućeni na rad s potrebitima (primjerice, u prosvjeti, zdravstvenoj ili socijalnoj skrbi, itd...).

- U prvi tren sam bio skeptičan, ali na radionicama se vrlo brzo stvarala opuštena atmosfera, postizala izvanredna interakcija, pa bi se na kraju ispostavilo da su radionice prekratkotrajale – kaže Ivan Pavić, koji inače radi u Centru za socijalnu skrb.

Komentirajući rad muzikoterapeutkinja Ane Katušić i Ksenije Burić u Domu za djecu Klasje, Zrinka Andrić, nastavnica glazbene umjetnosti u Isusovačkoj klasičnoj gimnaziji i učiteljica glazbene kulture u OŠ Mato Lovrak u Vladislavcima, iznijela je sljedeći dojam: - Oduševljena sam i zadivljena Aninom i Ksenijinom uloženom energijom da se postigne željeni zadatak na tako profinjen, suptilan i nenametljiv način da je gotovo bilo opipljivo kako svoje vještine prilagođavaju danoj situaciji i koliko ih vrhunski, znalčki i duboko iskustveno osobno proživjavaju i primjenjuju.

Kontakti sa SAD-om

Ono što svakako treba istaknuti kao jedan od vrhunaca ovogodišnjeg Dioniza jest da je u devet godina održavanja ova manifestacija prvi put „prekoračila ocean“ i ostvarila veze s američkim visokim školstvom, kako s George Washington Universityjem (koji se smatra kolijevkom art terapije), tako i s Rider Universityjem, s kojim je Umjetnička akademija potpisala značajni sporazum o suradnji.